

PO PŘEČTENÍ PŘEDEJ DALŠÍMU!

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK

ECHO

www.kscm-brno.cz

Ročník 23 * Číslo 4 * 10. dubna 2014 * Cena 10 Kč

Zasedal Ústřední výbor KSČM

CHCEME EVROPU SOCIÁLNÍ, SOLIDÁRNÍ A SPRAVEDLIVOU

Zasedání ÚV KSČM schválilo 23. února 2014 kandidátka KSČM pro květnové volby do Evropského parlamentu. V čele je poslankyně Sněmovny Kateřina Konečná, za ní se umístili současní europoslanci Jiří Maštálka, Jaromír Kohlíček a Miloslav Ransdorf.

Konečná věří, že v EP vznikne tak dělný tým poslanců KSČM, jaký 12 let zažívá ve Sněmovně. Předseda ÚV KSČM Vojtěch Filip v úvodním projevu zdůraznil, že evropské komunistické a levicově radikální strany se snaží oslovit občany svým programem. Jde o to prosadit pro občany jinou Evropu – sociální, solidární a spravedlivou, Evropu, v níž by všichni lidé měli stejná práva, v níž by si majetní na úkor sociálně slabších nemohli financovat svá privilegia, třeba bohatě platit advokáty.

Naším hlavním cílem je to, že Evropa nemůže být Evropou byrokratů, bankérů a že nestací volný pohyb kapitálu zboží kompenzovaný pouze volným pohybem pracovní síly. Musí to být Evropa pro občany. O to usilovali poslanci KSČM v uplynulých téměř deseti letech. Pro Českou republiku je v EP vyčleněno 21 křesel, komunisté

budou usilovat, aby jich získali co nejvíce. Nyní mají 4 mandáty.

Na kandidátce KSČM je hodně mladých a vzdělaných lidí, kteří nejdou ovládají několik světových jazyků. Kromě Kateřiny Konečné (33 let) jsou to Pavla Šlahúnková (26 let), Pavel Janeček (30), Milan Krajča (30), Tereza Čechová-Humpolcová (27), Jaromír Petelík (31) a další mladí. Kandidáti se sešli 15. března na prvním setkání, metodickém školení a focení. Generální ředitel Futury Milan Špás představil propaganda materiály, které budou mít kandidáti k dispozici. Místopředseda ÚV KSČM Jiří Dolejš předložil eurovolební program KSČM. **Vždyť nadpoloviční většina občanů není nadšena z toho, jak to v Evropské unii funguje. Jsme pro evropskou integraci, ale ve formě sjednocení Evropy zdola. Jde o to, aby se Evropa stala kontinentem míru, spolupráce a rovnosti. Naším cílem je dát Evropě alternativní obsah, aby se stala Evropou socializující, Evropou trvale udržitelného rozvoje.**

Podrobně o zasedání ÚV KSČM informovaly Haló noviny 24. února 2014.
Karel JANÍŠ

Koncem dubna uplyne již 69 let od osvobození Brna od nacistické okupace. Po překonání přírodních překážek na jihu Moravy a urputného odporu hitlerovských vojsk zejména u Šitbořic a u Ořechova vyrázili sovětí vojáci na přímý rozkaz velitele 2. ukrajinského frontu 23. dubna 1945 k rozhodujícímu útoku a během 24. - 26. dubna 1945 Brno svobodně vydechlo.

NEZAPOMÍNÁME

I letos půjdeme k místům, která v městských částech připomínají oběti sovětských vojáků, kteří v posledních dnech druhé světové války položili své často mladé životy v boji s největším nepřítelem lidstva, s nacistickým Německem. Půjde-

me i k pylonům na výpadových silnicích z Brna.

Hlavní vzpomínková akce se uskuteční na Ústředním hřbitově, kde uctíme v tiché vzpomínce památku sovětských a rumunských vojáků i našich občanů, kteří za naši svobodu položili své životy na frontě, v koncentračních táborech, na popravištích.

MĚSTSKÝ VÝBOR KOMUNISTICKÉ STRANY ČECH A MORAVY V BRNĚ
VÁS ZVE KE SPOLEČNÉ OSLAVĚ
1. máje

NA SVĚTĚ JE KRÁSNĚ S DOBRÝMI PRÁTELI
Sejdeme se na Moravském náměstí v 10 hodin.
Vystoupí Helena Sýkorová, kandidátka KSČM do Senátu Parlamentu ČR, zastupitelé za KSČM Jihomoravského kraje, města Brna a městských částí.
Od 9 hodin hraje Moravská kapela Brno.
Občerstvení zajištěno.
Přijďte všichni, kteří chcete spolu s námi oslavit tento významný den a vyjádřit svůj názor na současnou politiku!

www.kscm-brno.cz

JIHOMORAVSKÁ KRAJSKÁ RADA ČESKO-RUŠKÉ SPOLEČNOSTI BRNO

VE SPOLUPRÁCI S MĚV KSČM V BRNĚ
KLUBEM ČESKÉHO POHRANIČÍ
LEVICOVÝM KLUBEM ŽEN "DOBROMYSL"
VLASTENECKÝM SDRUŽENÍM ANTIFAŠISTŮ
OBČANSKÝM SDRUŽENÍM
"OCHRANA PAMÁTNÍKŮ OSVOBODITELŮ
BRNA V ROCE 1945"
ZVE OBČANY MĚSTA BRNA
na

PIETNÍ VZPOMÍNKU NA PADLÉ OSVOBODITELE

Sobota 26. dubna 2014 v 16 hodin, Ústřední hřbitov Brno

www.kscm-brno.cz

AMAZON – brněnská koalice v troskách

To, co nedokázalo vyřešit únorové zasedání ZMB svolané v mimořádném termínu, mělo dotáhnout březnové rádne zasedání zastupitelstva. Developer, veřejnost i mnozí členové ZMB s napětím čekali, do jakého závěru vyústí nekonané diskuze nad materiály, které se týkaly dodatku Nájemní smlouvy, smlouvy o poskytnutí příspěvku a smlouvy o uzavření budoucí kupní smlouvy, uzavřené dne 30. 12. 2013 se společnostmi CTP Invest, spol. s r. o., a Bor Logistics, spol. s r. o., v zájmu vstupu společnosti Amazon na Černovickou terasu.

Primátor udělal maximum pro to, aby odstranil všechny možné překážky k uzavření dodatku. Svolal dvakrát jednání s předsedy klubů a doložil rozsáhlou komunikaci (se společností CTP Invest, se společností Amazon, s Ministerstvem práce a sociálních věcí, s primátorem města Lipska).

Primátor rovněž seznámil veřejnost s usnesením Městského výkonného výboru ČSSD Brno-město ze dne 11. 3. 2014, který uložil zastupitelům města Brna za ČSSD podpořit „takové usnesení, které bude znamenat zvýšení zaměstnanosti a výraznou investici ve statutárním městě Brně“.

Předseda Klubu ODS Libor Šťáftka vyhlásil: „Jsme rádi, že se neschválil živelně v lednu a na mimořádném zastupitelstvu v únoru a že se nám podařilo přesvědčit ostatní, že je potřeba vyjednat výhodnější podmínky pro Brno, neboli především ty výkupy pozemků potřebných pro dálniční napojení.“ (ČT1 - 17. 3. 2014 - Události v regionech - Brno).

Znovu na zhruba pět hodin se rozprostřela bezbřehá diskuze nad návrhem Dodatku č. 1 k Nájemní smlouvě, smlouvě o poskytnutí příspěvku a smlouvě o uzavření budoucí kupní smlouvy uzavřené dne 30. 12. 2013 se společností CTP Invest, spol. s r. o., a Bor Logistics, spol. s r. o., Primátor nechal schválit prostor pro diskuzi časově neomezenou, a to i pro veřejnost, a navíc opakováně, takže se argumentace opakovala.

Problémy si založila i sama společnost CTP Invest, která váhala s vysvětlením zemních prací na pozemcích města, k nimž nemá právní vztah (připomínky Klubu SZ). Čemu svědčí původní nájemní smlouva, zde řečeno nebylo. Byl schválen požadavek na prověření oprávněnosti působení subjektů na pozemcích města Brna (38 pro, 3 nehlasovali).

Představitelé veřejnosti se rekrutovali z dotčených městských částí a jejich apely se týkaly zejména dopravní situace a jejího dopadu na životní podmínky.

Na pochybnosti o územní připravenosti území, pokud se týká umístění logistického provozu na Černovické terase v rozporu s Územním plánem města Brna, reaguje žádost CTP Invest ze dne 20. 2. 2014 o přípravu podkladů pro zrušení Regulativů pro uspořádání území pro BPZ ČT, uvedených v obecně závazné vyhlášce statutárního města Brna č. 2/2004 o závazných částech Územního plánu města

Brna k projednání na březnovém zasedání ZMB.

Osobně jsem připomenul emotivní vyjádření představitele CTP Invest po neúspěšném průběhu únorového zasedání zastupitelstva v tom smyslu, že zastupitelé očekávají úplatky. Prohlásil jsem, že jsem žádný úplatek nezádal, neočekával, neočekávám a nehodlám do budoucna jakkoliv požadovat a že je na CTP Invest, aby uvedla své vyjádření na pravou míru. Zástupce developera se pokusil o označení výroku jako nepochopení a omluvil se. Na výzvu primátora ještě reagoval tím, že nebyl žádným členem zastupitelstva tímto způsobem osloven.

Návrh CTP Invest na doplnění Dodatku č. 1 v části závazku CTP a Bor vybudovat na svůj náklad a nebezpečí Provozní objekt a související infrastrukturu o závazku po městu nepožadovat, neuplatňovat či nevymáhat náhradu případné škody, pokud by nedošlo k potřebné změně Územního plánu města Brna (nepřijato: 25 bylo pro, 1 proti, 7 se zdrželo, 7 nehlasovalo).

O původním návrhu usnesení (znění doporučené RMB dne 26. 2. 2014) nechal primátor hlasovat, aniž učinil výzvu ke členům zastupitelstva nepřítomným v sále (přestože byli prezentováni). Výsledné hlasování (nepřijato: 25 pro, 3 proti, 6 se zdrželo, 7 nehlasovalo) má zajímavou strukturu:

ČSSD (5 členů Rady) - 13 pro (z toho 4 členové Rady), 6 - nepřítomno

ODS (6 členů Rady) - 2 pro, 2 se zdrželi (z toho 1 člen Rady), 5 nehlasovalo (z toho 4 členové Rady), 5 nepřítomno

TOP 09 - 6 pro, 2 se zdrželi

KSČM - 2 se zdrželi, 1 nehlasoval, 1 nepřítomen-omluven

KDU-ČSL - 4 pro, 2 byli nepřítomni - omluveni

Strana zelených - 3 proti

Nezařazený - 1 se zdržel.

Neschválením usnesení „padla pod stůl“ i smlouva o spolupráci za účelem přípravy a realizace připojení BPZ Černovickej terasy na dálnici D1.

Primátor v komentáři na výsledek hlasování zmínil, že „pseudodůvody“ vedoucí k zamítnutí investice „se ukazují jako nepravidlivé a vykonstruované“. Např. „otrokářské pracovní podmínky, Brno pod časovým tlakem, jsou mythy“.

Klíčem k nastálé situaci nejsou tzv. pseudoproblémy věcné, ale zcela vážné problémy v Radě města Brna a v koalici.

Přehled výše uvedený vyvolává jednoduchou otázku: kde jsou členové Rady města Brna, kteří přijali doporučující stanovisko ke schvalovanému usnesení? Vztahy a jednání koaličních partnerů signalizují, že v popředí již není město, ale jejich stranické a možná i osobní zájmy.

Nelze se radovat nad výsledkem v situaci, kdy máme v Brně 9,1% nezaměstnanost. Nelze však také z těchto důvodů bagatelizovat životní prostředí a dopravní záťáž pro obyvatele dotčených městských částí. Řešení Černovické terasy se minulo s dotčenými městskými částmi, které se k návrhům nevyjadřovaly. Údajně pro nedostatek času. Starostové městských částí byli zdrženliví při diskuzi i při samotném hlasování. Požadoval jsem, aby se v případě realizace městské části podílely na poskytnutých kompenzacích dle svých požadavků zejména na zlepšení dopravní situace a ochranu životního prostředí.

Okamžitá reakce hejtmana a jednání o umožnění vstupu Amazonu do Brna v lokalitě nezatížené problémy jako na Černovické terase je určitou šancí pro dohodu. Vedení Klubu KSČM v Zastupitelstvu Jihomoravského kraje vidí v dnešním rozhodnutí Rady JMK naději.

Ing. Pavel Březa,
člen Zastupitelstva města Brna a člen
Zastupitelstva Jihomoravského kraje

Amazon v Brně skutečně nebude?

Při jednání o Amazonu v Brně 18. března 2014 se PRO vyslovilo 25 zastupitelů, PROTI byli 3 ze Strany zelených, ZDRŽELO SE 6, NEHLASOVALO 7.

Zastupitelé kritizovali, že stavební práce bez povolení už byly zahájeny na pozemcích, které podle územního plánu jsou určeny k jiným účelům, což nepřispívá důvěryhodnosti společnosti – zákony platí pro všechny. Neexistuje též ani 12 let slibovaná přípojka z dálnice na Černovickou terasu, což by v případě provozu Amazonu podstatně zatížilo dopravu v Tuřanech a ve Slatině.

Ve zpravodajství na ČT24 ve 23.¹⁰ primátor města Brna Roman Onderka uvedl, že na dubnovém zasedání by změna územního plánu mohla být schválena. Bude prý záležet na stanovisku představitele Amazonu, zda budou čekat na výsledek jednání nebo zda Brno definitivně opustí.

Podle posledních informací překládají Amazonu v Brně, ani jinde na Moravě nebude. **Karel JANÍŠ**

V době, kdy vychází toto číslo Echa zbyvá do voleb do Evropského parlamentu už jen zhruba 43 dní. Mnohé z nás, členů KSČM a našich sympatizantů možná trápí otázka, jak se k těmto volbám postavit. Vždyť v případě referenda ke vstupu České republiky do EP jsme hlasovali proti. Jak se tedy k nadcházejícím volbám postavit? Je v našem zájmu zúčastnit se voleb a svým hlasováním ovlivnit složení té části evropských poslanců, kteří budou v dalším období reprezentovat Českou republiku, nebo volby ignorovat, neboť jsme již dříve byli proti naší účasti v Evropské unii?

Myslím, že dnešní zamýšlení nad zodpovězením této otázky může být skutečně „malé“. Výsledky zmíněného referenda totiž ukázaly, že většina občanů ČR si přeje připojení naší země k Evropské unii. Tuto skutečnost je však třeba pochopit i tak, že připojením k EU se Česká republika stala součástí Evropské unie, tedy nelze vše zužovat na my a oni. A i z tohoto pohledu máme jako občané této součásti EU, tedy České republiky,

mít co největší zájem na řízení fungování Evropské unie – pochopitelně především prostřednictvím svých zástupců – poslanců EP. **Pro mne to tedy znamená, že se přes dílčí nesouhlasná stanoviska ke konkrétním rozhodnutím „Bruselu“ voleb zúčastníme a v tomto duchu budeme ovlivňovat i dosud nerozehodnuté voliče. A současně přesvědčovat i ty, kteří se voleb zúčastnit nechtějí.**

Pro nás – voliče KSČM a naše sympatizanty – je to zvlášť důležité i proto, že naše hlasy mohou přispět i k posílení levice v Evropském parlamentu, konkrétně posílení parlamentní frakce GUE/NGL (tedy Evropské sjednocené levice / Severské zelené levice) na úkor neoliberálních uskupení. V uvedené levicové frakci v končícím volebním ob-

Kandidátky D. Švendová a K. Konečná. (www.facebook.com/dagmar.svendova)

dobí pracovali 4 naši poslanci. Pokusme se proto ovlivnit voliče, aby svými hlasy zajistili pro příští období navýšení tohoto počtu. A my na Jižní Moravě podpoříme preferenčními hlasami, v souladu s usnesením krajské konference strany, vedoucí kandidátku z našeho kraje součaru Dagmar Švendovou.

Dovolím si ještě poznámku na závěr: na veškerou předvolební práci máme už jen zhruba měsíc času!

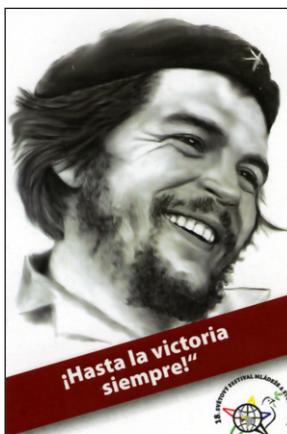
18. SVĚTOVÝ FESTIVAL MLÁDEŽE A STUDENTSTVA

Konal se 7. – 13. 12. 2013 v Quito, hlavním městě Ekvádoru (asi 850 tisíc obyvatel). Město je nedaleko rovníku a 2850 m nad mořem (je nejvíše se nacházející hlavní město na světě). Všechny světové festivaly mládeže a studentstva byly setkáním pokrokové mládeže a studentstva z celého světa (první se konal v Praze 25. 7. – 17. 8. 1947 za účasti 17 tisíc delegátů ze 71 zemí). Probíhají ve znamení boje za mír, demokracii, odzbrojení a přátelství mezi národy, proti sociálnímu, národnostnímu a rasovému útlaku. V rámci festivalů se konají různé přednášky, besedy, výstavy, umělecká vystoupení a sportovní akce.

Ani tentokrát to nebylo jinací. Přítomno bylo 8 tisíc delegátů z 88 zemí. Nejvíce jich bylo z Kuby a dalších zemí Latinské Ameriky, hodně z Ruska. Z České republiky bylo jedenáct delegátů.

Od září 2013 se konaly pravidelně přípravné schůzky už vybraných delegátů (např. jedna z podmínek byla znalost anglického nebo španělského jazyka). Bylo třeba připravit si vědomosti, absolvovat povinné očkování aj. Naši se přepravovali letecky, se dvěma přestupy. Na letišti v Quito je očekávaly autobusy, které je dopravily do hotelu. Před začátkem delegátů obdrželi program. Každý den měl svoje téma a podle toho probíhal také program.

Z průvodu Kubánců, který byl nejmohutnější, doslova vyzařovala pozitivní energie. Mezi hosty v kubánském stanu byly také dvě dcery, jejichž otcové jsou uvězněni v USA. Venezuelci vzpomínali svého bývalého prezidenta H. Cháveze. Rozdávali jeho písničky (i současného prezidenta). Ukrajinci vnímali dění u nich jako kontrarevoluci s velkým přispěním USA

Odkaz Che Guevary je mezi pokrokovou mládeží stále živý!

a EU. Souhlasili se stanoviskem Komunistické strany Ukrajiny – současnou situaci v zemi vyřešit předčasnými volbami (je značný rozdíl mezi západní a východní částí Ukrajiny). A tak bylo možné pokračovat.

Jaká byla hostitelská země?

Je to rovníkový stát s tropickým podnebím (má asi 40 milionů obyvatel). V r. 1822 byla svržena španělská nadvláda. V r. 2007 nastoupil na prezidentský úřad oblíbený R. Correy. Byl zvolen už na třetí volební období, obdržel přes 50 % hlasů. Těší se oblibě 70 % obyvatelstva. Vytvořil např. bezplatné školství a zdravotnictví (zde vypomáhají kubánskí lékaři). USA se ho pokusily odstranit, neuspěly. Úřední jazyk je španělština, je tam také kečujština, kterou přinesli Inkové. Hlavní vývozní artikly: banány, kakao, káva, cukrová třtina, tabák,

ropa aj. Náboženství katolické – 95 %. V zemi je velká míra korupce a značná kriminalita. Situace v zemi je složitá. Ekvádor omezuje spolupráci s USA a naopak ji rozvíjí s Čínou a Ruskem.

Světový festival přijal obsáhlé konkrétní prohlášení, jak se dál má vyvíjet. Rozhodující zůstává, že každá země si to musí zařídit sama podle svého.

Obsáhlý byl diskusní čtvrték dne 20. 2. 2014, na némž referoval jeden z mladých příslušníků KSČM s. Filip Zachariaš, přímý účastník 18. světového festivalu mládeže a studentstva (předseda OV KSČM Vyškov). Přínosem bylo také vystoupení některých z přítomných, kteří se zúčastnili některého z dřívějších festivalů (např. v Praze, v Havani). Akci lze hodnotit jako zdařilou.

Josef Vondrák

Velké Brno – před 95 lety

Na podkladě zákona č. 213/1919 ze dne 16. dubna 1919 „o sloužení sousedních obcí s Brnem“ vzniklo VELKÉ BRNO.

Jeho součástí se stalo 23 dosavadních předměstských obcí: Bohunice, Brněnské Ivanovice, Černovice, Dolní Heršpice, Horní Heršpice, Husovice (město), Juliánov, Jundrov, Kamenný mlýn, Kohoutovice, Komárov (s osadami Malá Marciela a Petrohradská ulice), Komín, Královo Pole (město s osadou Ugartov), Liskovec, Maloměřice, Medlánky, Obřany, Přízřenice, Řečkovice, Slatina (s místní částí Slatinka), Tuřany, Žabovřesky (s osadou Vinohrádky) a Židenice. Plocha Brna se zvětšila z 1816 hektarů na 12380 hektarů, počet obyvatel z původních 131663 obyvatel vzrostl na 221785. Šlo většinou o české obyvatele a s tím se naši němečtí spoluobčané města nesmířili a dali to až nepředstavitelným způsobem najev po Mnichovu 1938 – požadovali koridor od státních hranic k Brnu jako součást nacistického Německa. Brno se stalo po Praze druhým největším městem s převahou českého obyvatelstva.

V roce 1944 se součástí Velkého Brna stala Líšeň, v roce 1960 Bystrc, Holásky, Kníničky, Mokrá Hora a část Moravan, zv. Nové Moravany, v roce 1971 Bosonohy, Dvorská, Chrlice, Ivanovice, Jehnice, Ořešín, Soběšice a Žebětín, v roce 1980 Útěchov. Správu v Brně vykonával starosta a jeho tři náměstci, městské zastupitelstvo zvolené v obecních volbách stejně jako místní výbory v městských částech. Tyto orgány správy byly zrušeny po 15. březnu 1939 a v čele města stanuli nacistaři představitelé.

V letech 1945-1990 vykonávaly správu věci veřejných národní výbory – Ústřední NV v čele s předsedou a 3 náměstky a obvodní rady v městských částech, od roku 1949 KNV a ÚNV a obvodní rady, od roku 1954 MĚNV a ObNV ve čtvrtích a po roce 1960 ObNV a MNV. V letech 1976-1990 působilo v Brně 5 ObNV bez MNV ve čtvrtích, což občanům vzdálilo vyřizování úředních záležitostí.

Zákony tehdejší České národní rady ze září 1990 byly národní výbory zrušeny a v listopadu 1990 se podle těchto zákonů uskutečnily volby do Zastupitelstva města Brna a do zastupitelstev městských částí. Na ustavujících zasedáních stanul v čele Brna primátor a jeho náměstci, v městských čtvrtích pak starosta a místostarosta (může jich být i více).

V současné době existuje 29 městských částí spravovaných úřady těchto částí. Jsou to na jedné straně uměle vytvořené celky Brno-jih (katastrální území Dolní Heršpice, Horní Heršpice, Komárov, Přízřenice, Trnitá-část), Brno-sever (Husovice, Lesná, Soběšice, Černá Pole-část, Zábrdovice-část), Brno-střed (k. ú. Město Brno, Staré Brno, Stránice, Štýřice, Veverí, Černá Pole-část, Pisárky-část, Trnitá-část, Zábrdovice-část), na jejichž území žijí desetitisíce obyvatel, na druhé straně jsou městské části s několika tisíci obyvatel: Chrlice, Ivanovice, Jehnice, Jundrov, Kníničky, Medlánky, Ořešín, Žebětín...

V 29 městských částech je spojeno 48 katastrálních území, 20 městských částí tvoří jedno katastrální území, zbývajících 9 několik k.ú.

SVOBODY JE PO LISTOPADU DOŠT KAŽDÝ,
SI JI MŮZE KOUPIŤ TOLIK, NA KOLIK MA
PENÍZE.

90 let existují úvahy o velkém počtu městských částí = jejich úřadů a o jejich integraci do větších celků, avšak k žádné změně dosud nedošlo.

K Velkému Brnu zatím nepřistoupila další obec z okresu Brno-venkov, naopak došlo dokonce k referendu o vystoupení některých dnešních městských částí z Brna. Nesouhlasí s rozhodnutími Magistrátu města Brna, která se jich týkají. Problém je výkon státní správy podle Statutu města Brna, kdy existuje jeho rozdělení mezi odbory Magistrátu města Brna a úřady městských částí. Dochází též k rozdělení pravomocí mezi nimi, např. povolovat živnost mohly původně úřady městských částí, nyní pouze Magistrát města Brna. Měnila se též sídla matrík, dnes existuje 9 matričních obvodů, které mají působnost vždy pro několik městských částí. Podobně je tomu u výběru daní všeho druhu, kdy tuto činnost provádějí čtyři finanční úřady v celém Brně. Městská správa sociálního zabezpečení má v Brně tři pracoviště. Výběr poplatků za odpad probíhá od ledna každý rok na jednom, od března do května na dvou místech v Brně, možnost zaplatit příslušný poplatek na úřadě městské části přestala existovat. Potřebnou informaci sdělují pracovníci každého úřadu městské části a mohou též nabídnout Informační bulletin města Brna. Není marné v něm listovat, jsou v něm i údaje o současném životě města Brna.

Karel JANÍŠ

★ SLI PŘED NÁMI

Josef Krapka-Náchodský – 105. výročí smrti

13. dubna 1909 zemřel Josef Krapka-Náchodský, dělnický politik, novinář, básník a spisovatel, divadelník a překladatel a především neúnavný hlasatel socialistických myšlenek. Brněnská Rovnost tehdy napsala:

„Nezemřel nám v soudruhu Krapkovi pouze jeden z nejlepších lidí. V Krapkovi odchází kus historie naší strany, kus jejich dějin z dob nejpohnutějších a nejtěžších“. Za účasti Bohumíra Šmerala byl v roce 1910 nad Krapkovým hrobem odhalen pomník – prostá masa kamene s osazenou deskou a životním mottem: „Já pochodeň svou se ctí nes, já ve tmách světla rozříhal, já kles – teď na vás všechn dnes ji vzít a svítit do tmy dál!“

Jeden z našich prvních a předních průkopníků socialismu zemřel v necelých 47 letech. Ale co vše stačil od narození 22. července 1862 v Pavlišově u Náchoda stihnout, je obdivuhodné. Žít jen s matkou v domku z dřevěných trámků oplácáných hlínou a obilených. Vyučit se ve Vídni truhlářině a s tímto řemeslem putovat po Evropě. Účinkovat v několika rolích u kočovné divadelní společnosti. V Praze být předním členem Politického klubu dělnictva, psát do Rašple a Biče satirické příspěvky, navrhnut leták a text hymny k 1. máji 1890 a uvádět prvomájovou manifestaci na Střeleckém ostrově, oženit se s Barbarou Bláhovou z dělnické rodiny a mít s ní 6 dětí, přeložit do češtiny Marxova Námezdní práci a kapitál, Lassalovu Vědu a dělnictvo, Engelsův Původ rodiny, soukromého vlastnictví a státu i Marxův článek Mzdy, ceny a zisk.

A v Brně v letech 1894-1897 být redaktorem Rovnosti, iniciovat výstavbu Dělnického domu na Júzově ulici (donedávna Marxově, na níž bydlel s rodinou), působit ve Vídni v letech 1897-1903 jak redaktor Dělnických listů, být vedoucím redaktorem Hlasu lidu v Prostějově od roku 1907, být v písemném styku s organizacemi soc. dem. strany na Prostějovsku, referovat na schůzích, účastnit se kongresu II. internacionály ve Stuttgartu v roce 1907, setkat se s V. I. Leninem, G. V. Plechanovem, Fr. Mehringem a s dalšími, být členem vedení naší i celorakouské sociální demokracie. Vysoké pracovní tempo a TBC ukončily jeho pozemskou pouť.

kj

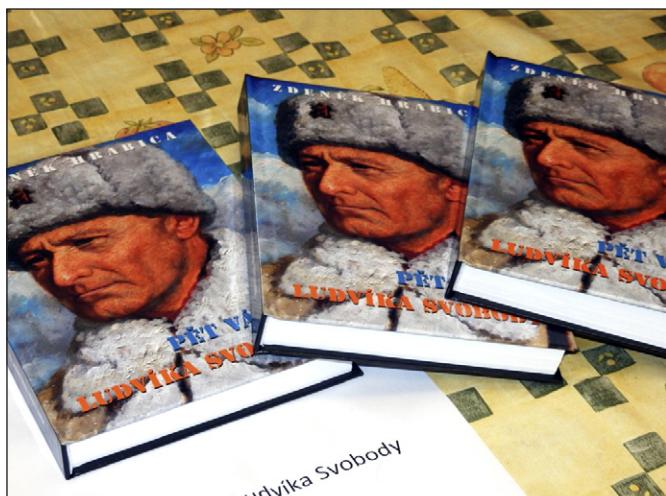
PĚT VÁLEK LUDVÍKA SVOBODY

Je titul knihy, kterou vydalo nakladatelství Futura v Praze v roce 2013. Její autor Zdeněk Hrabice (1936) v ní plně zúročil setkání s armádním generálem Ludvíkem Svobodou (LS) a s tehdejšími ministry národní obrany generály Alexejem Čepičkou a Bohumírem Lomským a s mnoha dalšími vojenskými činiteli v letech 1955-1957 jako voják základní služby u Strážního oddílu MNO. Čtenář dětských, mládežnických novin a časopisů ho má v živé paměti stejně jako autora velké řady knih literatury faktu, zejména dvou knih o armádním generálovi Karlu Klapálkovi (vyšly v letech 1988 a 2006) a knihy Vila pana prezidenta - Historie rodinného síla Edvarda Beneše v letech 1929-2001. Tyto obě napsal se svým starším synem Pavlem. Už v nich čtenáře obohatil mnoha málo známými nebo zcela neznámými údaji, informacemi. Do značné míry to možno bez přehánění a s plným obdivem uvést o knize Pět válek L. Svobody.

Tou PRVNÍ VÁLKOU L. Svobody jsou po připomenutí děství a mládí LS v Hroznatíně léta 1914-1939, která prožil po přidělení k 81. pěšímu pluku do Jihlavy, odvelen na ruskou frontu 11. května 1915, účast v bitvě u Zborova a Bachmače už jako příslušníka našich legií a návrat domu doslova kolem světa. A poté od 2. září 1920 znovu ve vojenských řadách nejprve v Kroměříži a na Vojenské akademii v Hranicích. Tato válka LS končí 5. června 1939 odchodem přes hranice do Krakova, kam tehdy mířily desítky dalších aktivních bojovníků proti nacismu.

DRUHOU VÁLKOU Ludvíka Svobody jsou léta, která prožil v Krakově, v internačních táborech NKVD v Kamenci Podolském, Olchovce, Jarmolince, Orankách a v Suzdale v době platnosti sovětsko-německého paktu o neútočení od 23. srpna 1939 do 22. června 1941, po založení naší vojenské jednotky v Buzuluku, jejím boji o Sokolovo, o Kyjev a na Dukle. V této části knihy přináší Hrabica mnoho většinou neznámých informací, údajů a postřehů o překážkách, které Ludvík Svoboda musel překonávat ve snaze zapojit naši vojenskou jednotku v SSSR do bojů na sovětsko-německé frontě především s vojenskými představiteli naší exilové vlády v Londýně.

TŘETÍ VÁLKA Ludvíka Svobody začala jeho jmenováním ministrem národní obrany nové československé vlády v Košicích v dubnu 1945. Předcházelo mu moskevské jednání představitelů KSČ, sociální demokracie, národně socialistické strany a Československé strany lidové, která Hrabica podrobně charakterizuje. Popisuje velmi dobré vzájemné vztahy mezi Janem Masarykem a Ludvíkem Svobodou a jejich kladné výroky na adresu J. V. Stalina včetně L. Svobody v přednášce 19. dubna 1958, dva roky po XX. sjezdu KSSS. Zdůraznil tehdy jeho zásluhy na porážce německého fašismu, na tom, že fašismu nebylo dovoleno zlikvidovat oba naše národy, český a slovenský, na možnosti 1. čs. armádního sboru v SSSR bojovat po boku Rudé armády za svobodu Československé republiky. Už názvy dalších částí knihy uvádějí obsah: Návrat domů do vlasti, LS přímo z bojiště války u zrodu a budování mírové armády, Odsun Němců z ČSR a úloha armády, Ochránit státní hranici - prvořadý úkol osvobozenec Československa.

Na začátku ČTVRTÉ VÁLKY L. Svoboda nevěděl, že prožije i na své kůži léta paděsátá a také východ slunce let šedesátých. Hrabica věnuje pozornost čtenáře působení a úloze L. Svobody při plnění Košického vládního programu, v únorových událostech roku 1948, vztahům k Rudolfovi Slánskému, k Bedřichu Reicinovi, důvodům odvolání L. Svobody z funkce ministra národní obrany, zatčení L. Svobody v listopadu 1952 a propuštění na svobodu v prosinci 1952 (nikoliv 1953, jak uvedeno!), jeho působení na Vojenské akademii Klementa Gottwalda až do odchodu do důchodu 30. dubna 1959, v němž se věnoval činnosti v našem i světovém mírovém hnutí, ve Sdružení bojovníků za svobodu a demokracii, ve Svazu protifašistických bojovníků a v SCSP. Hrabica připomíná událost, kdy N. S. Chruščov přijel na X. sjezd KSČ a dotazoval se, kde je jeho válečný přítel z fronty generál Svoboda (nikoliv ovšem v roce 1961, ale v roce 1954!).

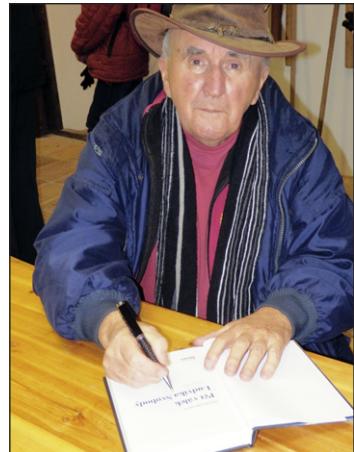
PÁTÁ VÁLKA Ludvíka Svobody úzce souvisí s jeho zvolením do funkce prezidenta republiky, s jeho úlohou po 21. srpnu 1968, kdy byl jediným ústavním činitelem, který mohl něco podniknout: odmítl ustavení tzv. dělnicko-rolnické vlády, sestavil delegaci našich politiků k jednání do Moskvy a návrat domů s našimi zadrženými politiky.

V kapitole o PÁTÉ VÁLCE uvádí Zdeněk Hrabica spoustu údajů a informací dosud málo známých a posuzuje události let 1968-1970 v souvislosti s dalším vývojem v naší společnosti. Svědčí o tom již název kapitoly: 21. srpen 1968 - počátek rozpadu SSSR. Alexandr Dubček neinformoval Ludvíka Svobodu o svém rozhovoru s L. I. Brežněvem 13. srpna 1968 o tom, že SSSR přijme co nejdříve zřetelná opatření ze svého hlediska nutné. Učinil tak velvyslanec SSSR a L. Svoboda ještě v obsahu rozhovoru neviděl poslední možné sovětské varování před použitím sily. Podle svědectví pozdějšího velvyslance SSSR v západním Německu V. M. Falina Dubček 16. srpna 1968 poprosil L. I. Brežněva o vstup vojsk do ČSR. Hrabica příše o setkání schůzky „pětky“ se závěrem o poskytnutí okamžité vojenské pomoci ČSR. Nemohli předpokládat, že rozhoupali umíráček SSSR i vlastní zemí, vykopali si i svůj vlastní hrob. Hrabica podrobně popisuje jednání našich a sovětských představitelů i další vývoj. A část knihy pod názvem Normalizace, o jaké se nikomu ani ve snu nezdálo, je věnována i prověrkám členů KSČ na počátku 70. let, k nimž měl L. Svoboda kritické připomínky, i potřížim, které se objevily při vydání II. dílu vzpomínek L. Svobody Cestami života.

Podrobnosti jsou uvedeny v předmluvě k II. dílu vzpomínek, které ovšem vyšly až v 90. letech. Není pochyb o tom, že jak Hrabica nazval část knihy: Ani s posledním kočím, by si nedovolili jednat jako se Svobodou. Zdravotní stav L. Svobody se podstatně zhoršil a jeho pozemská pout skončila 20. září 1979.

V závěru knihy uvedl Hrabica data života a působení, vyznamenání, čestná občanství měst a obcí udělených L. Svobodovi a několik vzpomínek na něho. Text knihy je doprovázen fotografiemi v mnoha případech neznámými.

Zdeněk Hrabica přispěl vydatně nejen k poznání života a působení Ludvíka Svobody, ale i k poznání doby převratných událostí a změn, v nichž žil a na něž svou činností zapůsobil. A měla by to být povinná četba pro ty, kteří mu občan v našich médiích nemohou přijít na jméno a vyřazují ho ze seznamu našich prezidentů. Knihu jim nastavuje jasné a nekompromisní zrcadlo v roce, kdy si na podzim připomeneme 35. výročí posledního dne jeho strastiplného života. Ale kniha je určena i všem ostatním čtenářům k četbě i k přemyšlení.

Autor Z. Hrabica při autogramiádě.
Foto Tibor Dávid

JAKÉ DĚDICTVÍ ZANECHAL V. I. LENIN (POKRAČOVÁNÍ IV.)

V srpnu a září 1917 napsal V. I. Lenin spis „Stát a revoluce“. Vrátil se v něm ke všem Marxovým i Engelsovým názorům v této věci. Současně se věnoval novým historickým zkušenostem zejména z revolučních událostí v Rusku v letech 1905–1907 a 1917. Bylo třeba odpovědět na otázku, jakou úlohu hraje stát ve vědeckém slova smyslu i v praktickém významu jako problém okamžité akce, a to akce masové. V. I. Lenin odmítl teorii státu z pera ideologů buržoazie a oportunistů v socialistických stranách snažících se zastřít třídní podstatu buržoazního státu jako nadtržidního orgánu „smířujícího“ zájmy různých společenských tříd. Ukázal, že teprve marxismus vysvětlil původ státu a odhalil jeho skutečnou podstatu. Jde o mašinérii k potlačování jedné třídy druhou. Stát vznikl v době, kdy se objevilo soukromé vlastnictví a společnost se rozdělila na antagonistické třídy. V otrokářské, feudální i v kapitalistické společnosti je stát nástrojem vykořisťování a útlaku drtivé většiny obyvatelstva. A v době imperialistického stádia kapitalismu se nebývale rozrůstá jeho úřednický, policejný a vojenský aparát zaměřený proti revolučnímu proletariátu a lidovým masám, proti národně osvobozeneceskému hnutí utlačovaných národů. Nejrozmanitější formy buržoazních států jsou svou podstatou DIKTATUROU BURŽOAZIE (*podtrhuji – kj*). Proletářská revoluce musí buržoazní stát rozbít, zničit, odstranit jeho hlavní nástroje útlaku: armádu, policii, byrokratický aparát, soudy a věznic.

ALE, psal V. I. Lenin, to v nejmenším neznamená, že stát, který vytváří proletariát, může existovat a rozvíjet se bez státu, bez jakékoli správy, bez jakékoli podřízenosti, jak si představovali anarchisté. Naopak, proletariát potřebuje státní moc, centralizovanou organizaci síly, organizaci násilí jak k potlačení odporu vykořisťovatelů, tak k RÍZENÍ obrovské masy obyvatelstva, rolnictva, maloburžoazie a poloproletářů při „uvádění“ socialistického hospodářství „do chodu“ (zdůraznil V. I. L.). Za jádro marxismu považoval soubor názorů o diktatuře proletariátu a marxistou je pouze ten, kdo uznání boje tříd DOVÁDÍ k uznání DIKTATURY PROLETARIÁTU. Napsal, že mezi kapitalistickou a komunistickou společností leží období revoluční přeměny jedné společnosti v druhou a tomu odpovídá také politické přechodné období, v němž stát nemůže být nicméně jiným než REVOLUČNÍ DIKTATUROU PROLETARIÁTU (*podtrhuji – kj*). Tento výrok Karla Marxe z „Kritiky gothajského programu“ (německé sociální demokracie v Gotě z roku 1975 k překonání rozkolu ve straně Marx vydal v roce 1891 v celkovém znění – pozn. kj) se podle V. I. Lenina zakládá na rozboru úlohy, kterou hraje proletariát v moderní kapitalistické společnosti, na údajích o vývoji této společnosti a o nesmířitelnosti protichůdných zájmů proletariátu a buržoazie.

Lenin zdůraznil velkou organizátorskou úlohu proletářského státu v budování socialistické společnosti. Zatímco diktatura buržoazie je vždy diktaturou vůči většině společnosti, mocí menšiny nad obrovskou většinou, diktatura proletariátu je moc vyjadřující životní zájmy revolučního lidu, opírá se o těsný svazek proletariátu a pracujícího rolnictva, drtivé většiny obyvatelstva a jejím cílem je odstranění jakéhokoli vykořisťování člověka člověkem a vybudování socialistické společ-

nosti. Vývoj k beztržidní společnosti jde přes diktaturu proletariátu a jinak jít nemůže, neboť zlomit odpor kapitalistických vykořisťovatelů není možno dosáhnout jiným způsobem. Lenin proletářskou demokracii charakterizoval jako zásadně jiný a vyšší typ demokracie na rozdíl od formální, omezené a v mnoha směrech pokrytecké demokracie buržoazní.

Znovu a stále Lenin zdůrazňoval, že přechod od kapitalismu ke komunismu musí vytvářet velké množství a mnohotvárnost politických forem, ale podstatou bude nezbytně stejná: diktatura proletariátu. Lenin podtrhl rozhodující úlohu komunistické strany jak v boji za nastolení diktatury proletariátu, tak i při jejím upevnování při výstavbě nové společnosti. Je organizující a řídící silou v systému diktatury proletariátu při uspořádání společenského života všech pracujících bez buržoazie a proti buržoazii.

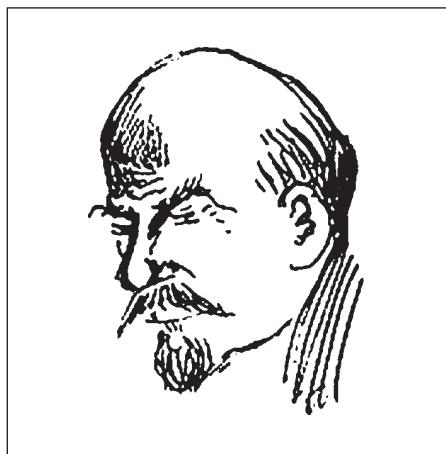
Leninův přínos k marxistické teorii o státu v knize „**Stát a revoluce**“ spočívá v propracování dosavadních představ o socialismu a komunismu jako o dvou hlavních fázích, jimiž ve svém vývoji prochází komunistická společnost. Dokázal, že socialismus a komunismus se vyvíjejí na stejném ekonomickém základě – na základě společenského vlastnictví výrobních prostředků vylučující vykořisťování člověka člověkem. Rozdíl mezi nimi je určován stupněm jejich ekonomické, politické a kulturní vyspělosti.

SOCIALISMUS je první, nižší fáze komunismu a úroveň vývoje společenské výroby na tomto stupni dovoluje společnosti uskutečňovat pouze zásadu „Každý podle svých schopností, každému podle jeho práce“. Společnost na sobě ještě nese stopy, „materská znaminka“ staré společnosti, z jejíhož luna vysla. Protože lidé mají různou kvalifikaci, nestejně nadání a schopnost pracovat, nestejně početné rodiny, mají za stejnou práci při stejně mzdě ve skutečnosti nestejné příjmy. Skok z kapitalismu do komunismu nemůže společnost udělat bez socialistického stádia vývoje. Velký význam má přitom evidence a kontrola míry práce a míry spotřeby, prováděná společností a státem.

Ve vyšší fázi komunistické společnosti, kterou je KOMUNISMUS, je hlavní zásadou „Každý podle svých schopností, každému podle jeho potřeb“. To je podle Lenina možné teprve na tak vysokém stupni vývoje společnosti, kdy zmizí protiklad mezi duševní a fyzickou prací, kdy se práce stane „první životní potřebou“ člověka a hmotné i duchovní statky – výsledky obrovského růstu výrobních a výchovy nového člověka se po hrnou plným proudem a bude zajištěna jejich hojnost ve společnosti. Lenin též uvedl, že teprve v období dovršení výstavby komunismu, až si lidé zvyknou zachovávat základní pravidla společného soužití a budou dobrovolně pracovat podle svých schopností, stát definitivně odumře. Bude to zřejmě zdlouhavý a postupný proces.

Své práci o státu přikládal Lenin velký význam. Informoval vedení strany, aby v případě, že bude zavražděn nebo zatčen agenty Prozatímní vlády, byl vydán text uschovaný ve Stockholmu. Leninův „Stát a revoluce“ vyzbrojil stranu ideově i teoreticky do přípravy i provedení VŘSR a i do dalších let budování nové společnosti.

Karel JANŠ

Karikatura Lenina od Bucharina.
Zdroj Wikipedie.

Ve věku 67 let zemřel 13. února významný etnograf PhDr. Jan Souček, s kterým se přišli do zcela zaplněné obřadní síně brněnského krematoria rozloučit spolu s rodinou přátelé z celé republiky i ze Slovenska. „Máj táta byl frajer a tím i zůstal“, řekl o něm jeho syn Honza. Skutečně, tak jsme ho znali. Žil více než naplno, měl široké srdce. „Bohatýrské roky, které jsem prožíval ve Strážnici, stály zato“, napsal mi v jednom z posledních dopisů.

Vystudoval etnografii na filozofické fakultě brněnské univerzity, kde obhájil diplomovou práci *Představy spojené se smrtí člověka, se zemřelými a pohřební obřad na moravských Kopanicích*. Při terénních výzkumech se seznámil s moravsko-slovenským a slovensko-polským pomezím a po skončení studií přijal zaměstnání ve Strážnici na zámku – to pracoviště nese nyní název Národní ústav lidové kultury. Stal se tam vedoucím oddělení lidového stavitelství, od roku 1978 vedl etnografický odbor, podílel se na koncepci připravovaného strážnického skanzenu – Muzea vesnice jihovýchodní Moravy. Řídil přípravné práce i vlastní budování. Stal se také tajemníkem a později šéfem subkomise pro lidové stavitelství, sídla a bydlení Mezinárodní komise pro studium kultury v karpatské a balkánské oblasti až do jejího zániku v roce 1992. Po odchodu Slávka Volavého byl v letech 1983 až 1986 ředitelem ústavu. V letech 1978 až 1986 byl šéfredaktorem časopisu Národopisné aktuality, který se stal vyhledávaným zdrojem oborových informací a místem prezentování nových metodických postupů a výsledků bádání. Působil také v poradních sborech muzeí v přírodě v Přerově nad Labem, Rožnově pod Radhoštěm, na Vysočině a v letech 1986 až 1990 i ve Strážnici. Jeho dodnes nedoceněnou činností bylo pořádání četných strážnických konferencí, umož-

ňujících setkávání i takových odborníků, kteří stáli mimo přední pracoviště.

Pozoruhodná byla Součkova vědecká práce. Ve své době byly průkopnické jeho studie o pohřebních obyčejích na moravských Kopanicích. Jako první vyslovil názor, že i v pomoravských oblastech se známou pouze hliněnou architekturou z recentního období bývaly ještě počátkem novověku rozšířeny stavby roubené. Uveřejnil doklady z terénních i tehdy velmi vzácných archivních výzkumů snad ke všem částem expozice strážnického skanzenu. Těžiště jeho zájmu se posouvalo také k duchovní kultuře a způsobům její prezentace v muzeích v přírodě. Metodika jejich koncipování, výstavby a provozu je pokládána za jeden z největších okruhů jeho publikační aktivity.

Strážnice je dějištěm proslulého mezinárodního folklorního festivalu a Souček byl v letech 1983 a 1984 tajemníkem jeho řídicího výboru, v letech 1979 a 1982 místopředsedou, v letech 1978, 1983 až 1987 a v letech 1990 a 1991 členem programové rady, v roce 1987 členem hodnotící komise.

Od roku 1986 po odchodu ze strážnického ústavu nepřestal pracovat v kulturní oblasti. Věnoval se agenturním aktivitám kolem Prahy. V etnografických kruzích si získal velmi dobrou pověst časopis, spíše sborník pro národopis střední Evropy *Ethnologia Europae Centralis*, který od roku 1992 vydával za své peníze. Napsal mi: „Jeho vydávání mi pomáhá úplně nezblbnout z podnikání, kterým si vypomáhám jako starodůchodce a udržuji i aktivní kontakt s řadou svých kolegů, kamarádů (i kamarádek), z dřívějších dob. Jsem rád, že jsi stále aktivní a at Ti to dlouho vydrží. Však budeme v kontaktu.“

Žel, už nebudem... Honzo, nezapomenu na Tebe. Na tři desetiletí mé spolupráce se Strážnicí.

Odešel Zdeněk Bětík

Ve věku 86 let po delší nemoci **doc. PhDr. Zdeněk Bětík, CSc.**, člen ZO KSČM 3013, vysokoškolský pedagog. Narodil se 7. března 1927 v Čejkovicích na Hodonínsku. Vystudoval Vysokou školu politických a hospodářských věd v Praze. Odešel historik mezinárodního dělnického a komunistického hnutí. A poněvadž bulharský jazyk byl doslova jeho dalším rodným jazykem, nelze se divit, že věnoval pozornost především Bulharsku, dějinám této země a jeho významným představitelem. Je jasné, že jeho zájem se týkal především Jiřího Dimitrova. Ukázalo se to u příležitosti 100. výročí narození tohoto politika, státníka, bojovníka za lepší život pracujících v roce 1982. Zdeněk Bětík připravil publikaci, kterou v uvedeném roce vydalo Bulharské kulturní a informační středisko v Praze. S touto institucí byl v trvalém styku a spolupodílel se na akcích v rámci československo-bulharského přátelství. V publikaci představil život a působení Jiřího Dimitrova v čele protifašistického povstání v roce 1923, na lipském procesu 1933, na VII. kongresu Kominterny v roce 1935, v boji proti válce a za vítězství socialismu vždy v roli tvůrčího marxismu.

V roce 1982 vydal v brněnském nakladatelství Blok publikaci Jiří Dimitrov a jižní Morava. Byl to sborník dokumentů, fotografií a vzpomínek, výsledek studia materiálů v archivech v Brně, v Opavě, v Ostravě a ministerstva vnitra, výpovědí pamětníků na pobyt Jiřího Dimitrova na jižní Moravě. Zdeněk Bětík připomněl Rosu Fleischmannovou, s níž se Dimitrov seznámil ve Vídni, kde působila v dělnickém hnutí, která po lipském procesu přijela v roce 1934 za Dimitrova do Moskvy a stala se jeho manželkou. Při ilegálních příchodech na jižní Moravu Dimitrov navštívil rodinu jeho manželky v Boskoví-

Karel JANÍŠ

cích, odkud pocházela. Líbilo se mu boskovické okolí, vycházkama do lesa v doprovodu bratra jeho manželky Artura Fleischmanna, který se stal spolupracovníkem Dimitrova v Moskvě. Jeho vzpomínku na Dimitrova uveřejnil Bětík v publikaci spolu se vzpomínkami Ely Obrášlkové, neteře J. Dimitrova, Františka Pastyřka z Břeclavi a Jana Hanáčka z Poštorné, kteří se podíleli na zabezpečení pobytu J. Dimitrova na jižní Moravě. Protestní dopisy, telegramy a petice i veřejná shromáždění vyjádřily postoje pokrovkové veřejnosti na jižní Moravě k zatčení a bojům, které Dimitrov svedl na lipském procesu s představitelem nacistického Německa. Text sborníku dokumentů a vzpomínek je doprovázen mnoha fotografiemi z 20. a 30. let včetně z poslední návštěvy J. Dimitrova u nás v roce 1948, kdy podepsal smlouvu o přátelství a spolupráci mezi ČSR a Bulharskem. Uvedenou problematikou se Zd. Bětík též zabýval ve Vědě a život č. 9/1972, ve Sborníku statí ÚML VUT v Brně 1968 a 1973 a v publikaci Brno-Plovdiv z roku 1975.

Zdeněk Bětík měl velký podíl na tom, že klub Jiřího Dimitrova v Brně patřil k nejúspěšnějším bulharským klubovým zařízením u nás. K rozvoji přátelských vztahů mezi Československem a Bulharskou lidovou republikou přispěl vydatně velkým úsilím, které vynaložil při uspořádání výstav k 30. výročí lipského procesu a k 90. výročí narození Jiřího Dimitrova v tehdejším Muzeu dělnického hnutí v Brně a mezinárodní konference k tomuto výročí.

Soudruh Zdeněk Bětík bude žít v naší paměti a vzpomínkách jako neúnavný zastánce práv lidí žijících z výsledků poctivé práce, jako skromný, obětavý a dobrý člověk.

Čest jeho práci a památce!

O CO HLVNĚ ZAJÍMALO NAŠE MEDIOKRATY.

Dokázali desítky minut ukazovat ubytovací místo sportovců - dvě WC v místnosti, nefungující odvzdušnění, polámané poště atd., závady, které byly odstraněny. Nejvíce jim vadilo už místo konání olympiády - Soči. „Vyznamenal“ se zejména známý soustavný přepisovatel minulosti Vladimír Kučera v Mladé frontě Dnes 8. února 2014. Stačí uvést titulek článku Největší jarmak světa, Jako za cara a odstavce Chudáci ruší chudí, Hry plné politiky, Hlavně ať neuteče krev apod. Jiní autoři vypočítávali bezpečnostní opatření a počty těch, kteří se starali o bezpečný průběh vrcholné sportovní události. Naše sportovce ubohostí našich mediokratů příliš nezajímaly, věnovali všechny síly k dosažení co nejlepších výsledků. 2 zlaté medaile, 4 stříbrné a 2 bronzové tomu nasvědčují. Ukázalo se, že nejen divadelní prkna znamenají svět, ale i ve sportu tak může být.

O KYJEV PLÁL, DVOŘÁK SPAL. To je titulek článku v Lidových novinách z 20. února 2014, v němž slovutný kritik všeho právě probíhajícího se projevil. Ráno ve středu (zřejmě 19. února 2014) vytřeštěně hleděl na satelitní záběry z planoucího Kyjeva a jakákoliv olympiáda okamžitě ztrácí smysl. Prý tomu se říká občanská válka, střeba, kouř, pravoslavné zpěvy, projevy, modlitby, pláč, dělobuchy jako na Václaváku na Silvestra, mrtví na obou stranách. Rejžkovi bylo do pláče z toho, jak se i za cenu největších obětí Ukrajinci zarputile touží prorvat ke svobodě. (*Zapomněl svou úvahu domyslet do konce - ke svobodě koho a v zájmu koho a proti komu: ne zrovna na úkor těch, kteří přestali dýchat? nebo těch, kteří přezili?*) Rejžek si pustil ČT24 a co viděl? Všechny seriózní stanice světa nepřetržitě referovaly z kyjevských ulic, na české obrazovce opakovali schůzky poslanecké sněmovny a chápe, že na ní promluvil i pan prezident a toho si „podřopelníček“ generální ředitel Petr Dvořák nechce rozhněvat. (*Rejžek jaksi zapomněl, že u nás šlo o vyslovení důvěry Sobotkové vládě a pokud by šlo o podobnou událost kdekoliv na světě, televize by se tomu též věnovala především!*) Ale Rejžek pokračoval v kydání hnoje na naši Radu České televize a jejího předsedu Milana Uhdeho, zda tohle totální selhání veřejnoprávního média není na okamžité odvolání Dvořáka a šéfa zpravodajství Zdeňka Šámalu.

Teprve s rozbreškem se kanál milostivě jal o strašném úterku referovat. Ale pečlivý čtenář spisu Státní bezpečnosti Jan Rejžek připomněl, že o inteligenci Dvořáka svědčí fakt, že vstoupil do KSČ 20. září 1989 a možná sladce vyspával z večírku na oslavu propuštění sympatického Ivo Rittiga nebo po golfu s Jiřím Balvínem? (*Jan Rejžek opět v pravém světle, proč ho nenavrhnou za předsedu Rady ČT, to by bylo!!*)

O BOXER, KTERÝ BOJUJE I HLA-

VOU. Tak charakterizuje náš přední „*bushovec*“ Teodor Marjanovič v Mladé frontě Dnes 4. března 2014 nejžhavějšího kandidáta na příštího ukrajinského prezidenta. Bývalý profesionální boxer Vitalij Kličko má za sebou

47 profe-

STŘÍPKY KOLEM OLYMPIÁDY

sionálních zápasů, v nichž 45krát zvítězil. Pověsil rukavice na hřebík loni v prosinci, aby se s konečnou platností věnoval politice. Cynicky prý řečeno, ptá se Marjanovič, jak může někomu, kdo už schytal bezpočet ran do hlavy, mozek fungovat do té míry, aby měl vizi a přispěl k nápravě poměrů na chaotické Ukrajině? Kličko je uhlazený, sebejistý, slušný ve chvílích, kdy už by normálnímu člověku dávno ruply nervy. Nevede hloupé populisticke řeči, umí pář jazyků a vlastní doktorát ze sportovní psychologie. Narodil se v roce 1971 v rodině ukrajinského důstojníka sovětského letectva, často se stěhovali. Otec se podílel na likvidaci následků černobylské havárie a onemocněl poté rakovinou (*je dobré vědět o často v televizi vystupujícím možném příštím prezidentovi Ukrajiny*).

O NEJEDNODUŠUJME KRIZI NA UKRAJINĚ JEDNOSTRANNÝMI VÝ-

KLADY. Je titulek článku Václava Klause a Jiřího Weigla uveřejněného v Mladé frontě Dnes vedle článku o boxerovi, který bojuje i hlavou, tedy 4. března 2014. V záplavě informací téměř ve všech médiích fandících zapalovačům obrovských pneumatik a stavitelem barikády na kyjevském náměstí je tu jeden z mála komentářů posuzujících současné dění na Ukrajině v tolik potřebných souvislostech. Autoři uvádějí, že brutální politická destabilizace Ukrajiny, která probíhala v posledních měsících a vyvrcholila politickým převratem, vyvolala její dezintegraci teritoriální.

Sekvence příčin a následků je evidentní - vedla od událostí na kyjevském Majdanu až ke vstupu ruské armády na Krym. JEDNOTLIVÉ UDÁLOSTI Z KONTEXTU VYTRHÁVAT NELZE (*podtrhuji toto hledisko v zájmu objektivního posuzování událostí tak, jak toho často nejsme svědky v úhlu pohledu mediokratů na ČT24*). Autoři uvádějí, že oběti toho, co se dnes na Ukrajině děje, jsou lidé, kteří v ní žijí. Normální lidé Ukrajiny, Evropy i celého světa nic takového, co se dnes děje na Ukrajině, nepotřebují. A autoři dodávají, že oběti ukrajinských událostí jsme i my a s námi i evropští demokrati. Atmosféra konfrontace, ohrožení a strachu bude rychle zneužita k výraznému přitvrzování evropské unifikace a k urychlěnému vytváření v centru řízeného evropského superstrátu, což je proti našim národním zájmům. A proto i my jsme a budeme oběti dnešní situace na Ukrajině a toho, co ji vyvolalo (*kritici eurostátu se nezapřeli*). Jde i o akce NATO. Martin Veselovský se ptal v Událostech, komentářích 4. března 2014 na ČT24, zda se na Radě NATO nejdalo o obsazení ukrajinských hranic vojsky NATO (*přání otcem myšlenek nejen u tohoto „vyšetrovatele“, který nám bude od 1. dubna 2014 strašně chybět, poněvadž s nechvalně známou Danielou odcházejí z vysílání na ČT24*).

O VÁCLAV KLAUS UŽ NEHÁJÍ

SVOBODU LIDÍ A SUVERENITU STÁTU. Václav Dolejší v Mladé frontě Dnes 6. března 2014 napsal, že se cítí Klausem podvedený. Mluvil vždy o tom, že naprostě nejdůležitější jsou lidská svoboda a suverenita národních států. Bylo překvapivé, že ještě před invazí na Krym kritizoval Klaus Západ, že krizi v zemi pomohl rozpoutat. A nyní po ruské agresivní invazi na Krym má spíš pochopení pro Rusy, kteří Ukrajincům sebrali možnost vykonávat samostatně moc nad částí vlastního území a podobně jako Kreml připomíná „*politickou destabilizaci Ukrajiny a politický převrat*“. Jako prezident prý v roce 2005 podpořil snahy Ukrajiny o vstup do NATO i do Evropské unie. A nyní tak obrátil! (*Václav Klaus má velké štěstí, že už není prezidentem, poněvadž z podnětu hlídaců naší ústavní demokracie by se na obrazovce ČT24 objevili takoví ústavní právníci, kteří by zpochybnilí výroky Václava Klause coby představiteli členské země NATO a Evropské unie*).

kj

KULTURNÍ KALEIDOSKOP

aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v dubnu a květnu

Janáčkovo divadlo reprízuje (25. IV.) po březnové premiéře operetu Oskara Nedbalu Polská krev. Opereta vznikla v dubnu 1912, na popud druhé Nedbalovy ženy Marie, která námět našla v Puškinově povídce Slečna selka. Operetní libreto napsal Leo Stein a Nedbal skládal hudbu v barokním zámečku v Kamenné Lhotě blízko Táboru a nakonec na Jadranu. Polští krev měla premiéru 25. října 1913 ve Vídni a byla to nejúspěšnější novinka sezóny. V lednu 1914 byla česká premiéra v Praze a během jednoho roku byla uvedena ve stovce divadel v Německu a Rakousku. Opereta byla zfilmována v roce 1934 v režii Karla Lamače, v hlavních rolích s hvězdami 1. ČSR, Anny Ondrákovou a Theodorem Pištěkem, otcem oscarového filmového výtvarníka. V televizi vznikl televizní film v roce 1978 v režii Františka Filipa, v hlavních rolích s Kateřinou Macháčkovou a Josefem Abrhámem. Více ke genezi díla a jeho geniálnímu autora není třeba dodávat.

Reduta uvádí (28. IV.) Ensemble Opera Diversa s operou Ponava autorského dua a zakladatelů souboru Pavla Drábka a Ondřeje Kyase. V názvu souboru je zašifrována odlišná-diversní dramaturgie a Opera Ponava má podtitul Zmizelé řeky. Amorem střelen (3. V.) je projekt Operetního studia, jehož členové se označují jako mladí operetní nadšenci - zpěváci, tanečníci a muzikanti. Jde o operetní feeri složenou z melodií slavných operet autorů Josefa Šabaka a Jaromíra Brycha, který představení režíruje.

Městské divadlo na Hudební scéně uvádí ve světové premiéře (17. V.) muzikál Don Juan. Vašo Patejdl, Ivan Hubač, Eduard Krečmar a Martin Hrdinka psali inscenaci přímo pro brněnské Městské divadlo k Roku české hudby 2014. Jde o zkušené divadelní autory, kteří v pražském Divadle Kalich i v jihočeském Soulu uvedli muzikál Jack Rozparovač. Bude zajímavé co autoři vytěží z postavy která se na jevišti poprvé objevila roku 1630 ve zpracování španělského dramatika Tirso de Moliny a od té doby se jí věnoval Puškin, Kierkegaard, Shaw a Camus, o Mozartovi nemluvě. Rozhodně jde o vděčné stále aktuální téma a nelze pochybovat o vysoce profesionální režii Petra Gazdíka.

Divadlo Bolka Polívky uvádí (3., 4. V.) ve Sportovní hale na Vodové Manéž Bolka Polívky s hosty-hudební skupinou Monkey Business, jejími protagonisty a dcerou Bolka Polívky Annou Polívkovou. Jméno populárního mima a komika je poslední dobou v médiích skloňováno v souvislosti s jeho farmou v Olšanech, o niž přišel v konkuru. V této souvislosti lze zaznamenat větší frekvenci jeho uměleckých aktivit. Poslední medializovaný počin byl film Dědictví aneb Kurvaseneřká. Jednalo o řetězec nepříliš povedených scének, žel hraných herci první velikosti, mezi nimi Dagmar Havlovou. Navíc v divadle, jež nese jeho jméno se v organizačním aparátu objevují lidé, kteří odešli ze štábů festivalu Divadelní Brno. Nezbývá než poprát mimovi jeho bývalou slávu i kvalitnější organizační spolupracovníky.

Divadlo Husa na provázku uvádí (16. IV.) Divadlo Archa a taneční soubor VerTeDance v inscenaci Simulante Bande. Jde o taneční kvartet složený ze dvou profesionálních tanečnic, z nichž jedna získala v roce 2010 titul Tanečnice roku a dvou amatérských tanečnic - vozíčkářů. Výsledný efekt má propojovat svět postižených a zdravých lidí. JAZZFEST-BRNO 2014 uvede (24. IV.) ve velkém sále divadla koncert varhanního tria Goldings-Bernstein-Stewart a přinese tak atmosféru newyorských jazzových klubů adorovaných autory bývalého disentu. Tito autoři jsou věčně inspiračním zdrojem Divadla Husa na provázku.

HaDivadlo reprízuje (2. IV.) Sen noci svatojánské podle Williama Shakespeara. Dle režiséry Petry Tejnorové byl Shakespeare jen inspirací. Dle kritik je představení alžbětínskému autorovi hodně vzdálené. Shakespearovský festival na Špilberku v minulých letech uváděl Sen noci svatojánské inspirovaný pořanskou oslavou slunovratu. Shakespearologové tvrdí - v alžbětínské době byly tyto oslavy se sexuálním podtextem stále živé. I v inscenaci HaDivadla najde divák ženskou sošnou krásu.

Divadlo Radost reprízuje (25. IV.) Mozartovu Kouzelnou flétnu. Úprava i režie je dílem ředitele Radosti Vlastimila Pešky. Dle jeho slov si inscenaci nadělil k 60. narozeninám. Jako mladý student JAMU oboru skladby, absolvoval ji v roce 1980 u Miroslava Ištvana, Mozarta a celou klasiku spolu se svými vrstevníky neprožíval. Při práci na inscenaci plně ocenil Mozartovu genialitu seznámuje s ní dětského diváka. Zdůraznil pohádkové prvky původního singspielu. Hudební složku nese malý ansámbel složený z houslí, cello, cimbálu, flétny a klavíru, part královny noci zpívá členka opery ND Brno- Martina Králíková.

Divadlo Polárka premiéruje (19. IV.) pohádku O Jirkovi a jeho třech psech. Literární předloha byla zpracována Boženou Němcovou i Františkem Hrubínem a právě z jeho verze vychází inscenace pro nejmenší.

Divadelní studio V reprízuje (26. IV.) folkovou baladu Legenda Martina Fahrnera a Petra Ulrycha. Muzikál uváděný Městským divadlem v roce 1995 je pro malé divadlo náročným titulem.

Scéna divadelní fakulty JAMU studio Marta uvádí (29., 30. IV.) dvanáct mladých herců z francouzské divadelní školy ENSATT v Putujícím divadle z Centre dramatique national Drôme-Ardèche a ve spolupráci s La Comédie de Valence ve hře Pierra Carlet de Chamblain de Marivaux Spor. Autor, francouzský spisovatel, dramatik a žurnalista, proslavený v první polovině 18. století, pomohl prosadit se Rousseauvi, byl i přítelkem madame de Pompadour. Lze očekávat, že jeho komedie Spor bude francouzskými interprety autenticky podána.

Hudebně-dramatická laboratoř JAMU **Divadlo na Orlí** premiéruje (22. IV.) Buchty a bohyně P. Kolečka. Premiéru měla v r. 2012 v pražském divadle Disk a hra si získala uznání.

Hudební fakulta JAMU uvádí (16. IV.) cembalový recitál, kde zazní vzácně hrana Růžencová sonáta č. 10 Ukřižování Heinricha Ignaze Franze von Bibera. Autor, rodák ze Stráže pod Ralskem, spolužák barokní skladatelů legendy Pavla Vejvanovského na jezuitském gymnáziu v Opavě, působil od roku 1668 jako první houslista ve službách olomouckého arcibiskupa Karla Liechtensteina-Kastelkorna. Hrál v arcibiskupské kapeli v Olomouci a Kroměříži, v níž Vejvanovský hrál na trubku. Koncert ze skladeb pedagogů JAMU (22. IV.) uvede skladby zemřelých pedagogů, jako byl Arnošt Parsch- zíjících, jako je autor rozsáhlých orchestrálních skladeb, náročných na aparát a plných emocí, František Emmert.

Brněnská Filharmonie uvádí Festival duchovní hudby s dramaturgickou orientací na hudební kulturu slovenského východu. V podání mužského pěveckého sboru Láska opravdívá pod taktovkou Jana Špačka zazní (16. IV.) v jezuitském kostele skladby pravoslavné liturgie od autorů jako Rachmaninov a Bortňanskij. V zábrdovickém kostele zazní (23. IV.) moteta Jakoba Handla Galluse, který na kůru kostela působil v 70. letech 16. století. Dosud v Brně nikdy neuvedené skladby srbské pravoslavné liturgie bude interpretovat v petrovské katedrále (25. IV.) Bělehradský komorní sbor za řízení Vladimira Markoviče a v bazilice na Starém Brně zazní (27. IV.) Janáčkova Glagolská mše v podání Filharmonie Brno, Českého filharmonického sboru a sólistů za řízení Petra Altrichtera. Koncert k 10. výročí přijetí ČR do EU uvede (1. V.) Beethovenovo Symfonii č. 9. d moll se závěrečnou Ódou na radost, jež se stala hymnou Evropské unie. Řídit bude dirigent Filharmonie Brno Alexander Markovič, syn sbormistra Vladимира Markoviče.

Kino Art uvádí (16. IV.) dokument Liv a Ingmar. Jde o poctu legendární dvojici dějin světového filmu Liv Ullmannové a Ingmaru Bergmanovi. Indický režisér Dheeraj Akolkar se pokusil přiblížit jejich vztah prostřednictvím jejich paměti i osobním vyprávěním herečky. Vzniká otázka, jak představitel jiné kultury vidí Bergmanovy filmy o nichž sami Skandinávci tvrdí, že ve skutečnosti se vyrovnávají se svírajícím krunýrem kalvinismu. Bergmanův otec byl pastorem. Kapitál Costy-Gavruse (21. IV.) zahajuje filmovou část festivalu francouzské kultury Bonjour Brno. Hlavní představitel, v podání slavného Gada Elmaleha, jde v době nedávné světové krize nemilosrdně za mocí peněz. S Moliérem na kole je další film festivalu (22. IV.), kde dva herci soupeří při studiu role Misantra a Attilou Marcelem (24. IV.) festival končí. Jde o příběh z dílny Silvaina Chometa, proslaveného snímkem Pěna dní. Tentokrát je hrdina produktem prostředí typické zchudlé střední vrstvy, hrající si na vyšší střední vrstvu, včetně zájmu o vážnou hudbu. Jde o parodiю na společnost i hudební prostředí, když hrdina se má stát klavírním virtuózem.

/V/

VYŠEL ČTVRTLETNÍK VÝBORU NÁRODNÍ KULTURY LÍPA

Jde o číslo 3/2013. V úvodu předsedkyně Výboru národní kultury Věra Beranová a šéfredaktor časopisu Lípa Jan Poláček se kriticky zabývají současnou situací v politice a zejména v kultuře. Následují příspěvky ze společné konference VNK a Unie českých spisovatelů „Konec socialismu?“ Církevním restitucím se věnují Václav Dvořák (s výčtem splátek a příspěvků státu římsko-katolické církvi a seznamem poslanců ODS, TOP 09-STAN, LIDEM a nezařazených s výzvou nevolit je v příštích volbách), Lenka Procházková, Jan Poláček a kardinál Dominik Duka, který se snaží jejich argumenty zpochybnit.

Následují ukázky z tvorby Ivana Fontany /Všichni jsme zvonili klíči a cítí se jako vítězové. V Divadle na zábradlí však bylo jasno, dramatik už rozdělil rejžum ty nejlepší scénáře. Novinové zprávy mají jepíci život, ale mnohdy jsme překvapení houzevnatostí novinářských kachen/, Jiřího Knoppa /Vivat, pane profesore. Je mi z vás smutno, /profesore Putno/, když vyslovil jste slova luzná: /katolická buzna/. Ta o vás řekla více/než stránky vaší učebnice/. Studenti za vámi stojí/ a je jich bezpočet/. Tí všichni nemají u vás zkoušku/ani zápočet?/, Bohumíra Pospišila /Dary občanům/Bohatým mnoho, ostatním nic/, teď už jsme všichni z Nemanic/. To je ta známá pravicecká iluze/dát malé drobky ze stolu i lúze/. V listopadu lhali jste nám drze/, vaše sliby rozplynou se v mlze/, ale ještě není všem dnům konec/, pohádkám odzvoní vždy konec/, Jiřího Stana /Transformace aneb rabování/Jak všichni ti kabříaci/přivedli nám transformaci?/Všechno, co lid dohromady dnes/, transformovali si do kapes:/Jedna jako druhá/Všechno jim zas do not hráje/vychází jím jejich karta/namísto jedné partaje/, vládne nám dnes teď jedna parta/, Jiřího Žáčka o církevních restitučích I Když tak slyším řečnit kardinála Duku/, volám z plna hrdla: Fuku, Fuku/ II Kacíři jsou trestuhodně hloupí/to se ti to, česká vláda, loupí!/ To se ti to z našich kapes dává! /Český občan je jen dojná kráva/ III „Lup se musí vrátit! Církev nesmí trudit! Já nic neukrad - proč bych to měl platit?!“/.

Vnitropolitické situaci se věnují Eric Best, Lubomír Brožek, Miroslav Grund. Karel Sýs 27. 6. 2013 konstatouje, že jsme mohli vidět smečku vypelichaných vlků, jak se třese do kamer, jak soptí s knedlíkem v krku, všichni ti vyžírkou, bába od vychladlé plotny, vrchní skokan na vysychajícím prameni, kníže trpící spavou nemocí, kamarádi z mokré čtvrti, kmotři, strýčkové, fridolíni a dětířichové se sčuchli do houfu a zaujali děravou kruhovou obranu. Nikdo je už nechce, ale oni nemohou pochopit, proč musí od koryta, když ještě není vyžrané do dna! Hoří jim koudel u pr.... a ta už nezhasne! Uvádí též výroky Miroslavy Němcové, že vlády se ujímá kdosi neznámý a Petra Nečase, který přepadení sídla vlády označil za bramboračku - podle Sýse jde o ni, ale místo hříšků v ní plavou muchomůrky zelené! Cituje též Marka Bendu, který majetková přiznání považuje za čistou hru na závist a za buzeraci slušných lidí.

Následuje několik stran věnovaných aktuální mezinárodní situaci. Ředitel Ruského institutu strategických studií na semináři řekl, že Putin zachránil ruský stát před rozpadem a EU se potopí do tří let a Rusové na Titanic nevstoupí. Tomáš Franke píše o bankrotu Spojených států a Václav Danda o syrském krvavém peklu. Jiří Poláček uvádí podrobnosti o novém nepříteli vlády USA - je jím 30letý někdejší technik CIA Edward Snowden, který v červnu 2013 odhalil, že tajné služby USA špicují Američany, a nejen je, že pod zámkou boje proti terorismu sledují lidi po celém světě. Oficiální kruhy USA se snaží Snowdena pronásledovat po celém světě, dokud ho nevypátrají, nezatknotu či neunesou. Tony Cartakucci charakterizuje globální blitzkrieg jako největší nové geopolitické uspořádání od 2. světové války. Cílem je nový celosvětový systém globálního vládnutí ovládaný anglo-

americkými finančníky a jejich sítí, zajišťující podřízení konsolidovaných zemí tomuto systému, v němž mohou být opakováně ostříhány jako ovce. Další odstavce věnuje situaci na Středním východě, obkličování Ruska, úloze Číny a Jižní Ameriky. Konečným cílem je donutit Rusko a Čínu přjmout úlohu „zodpovědných akcionářů anglo-amerického Nového světového rádu“, od-

stranění veškeré konkurence, aby všechny země se staly vzájemně závislými, aby všechny vlády se podřídily globalistickému modelu „občanské společnosti“. Existuje nebezpečí dalšího šíření nepokojů na Středním východě. A odhadláni členských zemí zůstat pány svého osudu může vést k ještě větší konfrontaci.

Svět globálního kapitálu charakterizuje ukázka z knihy Michaela Morrise „Co nesmíte vědět“. Následuje rozhovor s americkým režisérem, který na festivalu v Karlových Varech představil sérii Nevyřčené dějiny Spojených států, v níž nabídl nový pohled na americkou historii. Oliver Stone za skutečný důvod svržení atomové bomby považuje zastrašení SSSR. V jádru americké kultury se skrývá barbarství, ať šlo o vyvraždění indiánů, otroctví nebo svržení atomových bomb. Za vlády Nixonu se zrodila většina špatných věcí v USA: ostudné pokračování války ve Vietnamu, odpuslechy, Ihaní. Bush byl stejný, jeho válka s terorem, invaze do Iráku. 11. září 2001 vedlo k vyhrocení situace a svět se ocitl ještě víc pod vlivem Ameriky. Obama by neměl vytvářet globální bezpečnostní stát, USA by měly snížit výdaje na zbrojení, vyklidit vojenské základny, víc spolupracovat se světem, jednat s Ruskem, být spojenci Číny, jenže v Kongresu sedí tolik stupidních politiků.

Oliver Stone vystoupil na festivalu v Karlových Varech poprask. Lípa uvádí názor Lubomíra Mana, že novináři, kteří hromadně opustili místnost, v níž Stone hovořil, by měli odevzdát své novinářské průkazy za to, že neměli odvahu dovolit vstup do svých hlav jiným myšlenkám, než těm, které jim zajišťují bezstarostný a blahobytový život.

Vedoucí Jazzové sekce Karel Srp popisuje problémy s vydáním románu Bohumila Hrabala „Jak jsem obsluhoval anglického krále“ včetně rozhovorů s Miroslavem Štěpánem a Milošem Jakešem, který údajně měl říci: „A komu co na tomhle vadilo??“ Karel Sýs recenzuje knihu Jeleny Mojsejevny Rževské „Zápisý válečné tlumočnice“ a literární kritik Milan Blahynka věnuje pozornost nové knížce poezie Pavla J. Hejátky „Věchýtek Kasandřin“, Bohumíra Petra „Nedopsáno“, nově vydanému „Deníku z vězení“ vedoucímu stranickému a státnímu představiteli Vietnamu Ho Či Minovi a básnické sbírce Daniela Strože „Teď už vím“, jehož životním osudem se věnuje Jan Poláček. Pražské divadelní sítě se věnuje Tomáš Hejzlar. Vlastislav Hnizdo připomíná dílo mistra uměleckého překladu, literárního historika a kritika Bohumila Mathesia. Rubrika „Historie, na kterou by se nemělo zapomínat“ připomíná předešlým 1150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Moravu, výročí založení 1. kláštera u nás, zrušení jezuitů u nás, narození Karla Ignáce Tháma a Otto Wichterleho apod. Lípa nezapomněla na úmrtí Valtra Komárka a Jiřího Krejčíka, na úmrtí významného politika a filmového režiséra.

Lze jen těžko ocenit a docenit objektivní hodnocení událostí v kultuře, v současné vnitropolitické a mezinárodní situaci, které se podařilo uspořádat a uvést na 88 stranách čtvrtletníku Výboru národní kultury Lípa. Platí to zejména v době, kdy trubači mezinárodního kapitálu ovládají téměř všechna média a jednostranně ovlivňují názory čtenářů tiskovin nebo posluchačů rozhlasových nebo televizních stanic. A předešlým všemožně padělají minulost našeho národa, události v místním i mezinárodním měřítku. Z komentátorů dění se postupně stali tvůrci každodenní politiky. Na zamračené obloze vysvitlo jasné slunce pravdy. Poděkování a obdiv všem, kteří mu pomáhali vyjít. **Karel JANÍŠ**

JIHOMORAVSKÝ KRAJ OCENIL VÁLEČNÉ VETERÁNY

V prostorách zastupitelského sálu krajského úřadu v Brně se v pátek 24. ledna 2014 uskutečnil dosud nevídaný akt. Hejtman Michal Hašek na návrh OV ČSBS Brno-venkov a ředitele Krajského vojenského velitelství (KVV) Brno udělil - a také osobně dekoroval válečné veterány zlatou medailí Jihomoravského kraje medaile za zásluhy v odboji.

Vysoká ocenění převzalo třicet aktivních účastníků odboje za druhé světové války. Slavnostní akt se uskutečnil za účasti místopředsedů Českého svazu bojovníků za svobodu a Československé obce legionářské plukovníků v. v. Ing. Emila Kulfánka a Emila Bočka, ředitele KVV Brno plukovníka Ing. Luďka Laciny. Přítomna byla také ředitelka krajského úřadu Věra Vojáčková.

Jihomoravský hejtman ve své promluvě přítomným zdůraznil, že je třeba připomínat hrdinství veteránů a to především současné generaci. „Vážím si každého z Vás. Vážím si životů, které položili Vaši spolubojovníci na jakékoli frontě – ať už ve vojenské uniformě jako příslušníci řádných vojenských jednotek nebo jako odbojáři. Vy všichni jste byli ochotni nasadit vlastní životy, zažívali jste muka války i hrůzy nacistických žalářů. Je mi jako hejtmanovi velkou cítí, předat Vám toto krajské vyznamenání,“ promluvil k válečným veteránům hejtman a zdůraznil potřebu udržovat a šířit tradice mezi mladou generací, která zná zpěváky a sportovce ale vlastní hrdiny nikoli... mnohdy přitom mezi nimi byli jejich předci, podtrhl Michal Hašek.

Poté hejtman za asistence ředitele KVV dekoroval veterány zlatými medailemi kraje. V další části slavnostního aktu byly hejtmanem předány též tři bronzové medaile za obětavé úsilí při péči o válečné veterány v Jihomoravském kraji, které převzali terénní pracovník péče o válečné veterány mjr. v. v. JUDr. Jan Kux, PhDr. Jiří Jaroš Nickeli a Ing. Pavel Pavlík. Bronzovou pamětní medaili za aktivity v této oblasti a rozvoj tradic druhoválečného odboje v Jihomoravském kraji obdrželo také Krajské vojenské velitelství Brno.

Po slavnostním aktu následoval přípitek a neformální beseda s oceněnými. Média (až na vzácné výjimky), jak se u nás často stává, tuto příležitost opět ignorovala. Kolik ale ještě bude takových příležitostí? Kolik ještě budeme mít příležitostí s nimi promluvit a poděkovat?

Tibor DÁVID (foto autor)

NEVIDITELNÝ ADVENT

Tak zněl název pořadu Výboru národní kultury, který se konal 27. ledna 2014 a který vystihuje dobu, v níž žijeme.

Hostem literárního setkání byl básník, eseista a překladatel **Vladimír Janovic**, který se narodil 8. června 1935 v Praze. Jeho osobnost umocnila příjemnou a přátelskou atmosféru v zaplněných prostorách sálku. Janovic řekl, že název pořadu – Neviditelný advent – vystihuje dobu, která přináší jisté odříkání jak v přírodě, tak ve společnosti. V prostředí egoismu, hrubosti, nelásky se poezii právem nemůže dobře dařit. Ale smířit se s tímto stavem nelze. Jeho láskyplný vztah k Brnu vychází z jeho studií na zdejší přírodovědecké fakultě, byl tu redaktorem Československého rozhlasu a do Rovnosti začal v roce 1962 psát básně. Jak se mi přiznal, rád se sem vrací a má zde plno přátel. Je členem Unie českých spisovatelů a jeho tvorbu známe z Haló novin – Obrys Kmen, z Literárních novin i z časopisu VNK Lípa.

U před mnoha roky se jeho knihy básní, výbory z nich, objevily v našich knihovnách: Zatmění ráje (1968), Romulův nářek (1970), Plástem hlíny (1975), Dům tragického básníka (1984) – anglické vydání v překladu Ewalda Oserse (1988).

Z jeho veršů byly vydány 3 výbory: Všechna tvoje těla (1983), Ohňová abeceda (1984), Jed v růži (2008). Za skladbu Dům tragického básníka a za překlad veršů Sandra Penny – Zvláštní radost žít obdržel v Palermu v roce 1986 Zlatou olivu Mediteránní ceny. Z italštiny přeložil prózu Rolanda Cristofanelliho Deník Michelangela blázna (1974).

Pořad s Vladimírem Janovicem se vydařil. Těším se na další setkání s dalšími hosty na pořadech VNK.

Opraví zničený památník osvoboditelů

Památník Památce osvoboditelů a občanů Soběšic obětí 2. světové války při ulici Útěchovské zničil při havárii autem opilý podnikatel v Městské části Brno-sever. K opravě zničeného pylonu a podstavce se přihlásily brněnskému magistrátu na výzvu do výběru čtyř firmy. Zničený památník je zapsán v Centrální evidenci válečných hrobů Ministerstva obrany ČR. Odbor kultury magistrátu jej proto požádal a následně dostal souhlas ke zkrácení textu na obnoveném památníku. Nyní na něm bude uvedeno: „Památce osvoboditelů a obětem války“ a jména padlých občanů Soběšic nebudu umístěny na pylonu, nýbrž na předsazeném podstavci. Uvedl to 1. náměstek brněnského primátora Robert Kotzian. (vz)

Neobarok aneb Friedrich Ohmann

Do konce května je možno vidět v Moravské Galerii v Pražákově paláci výstavu architekta, působícího na přelomu 19. a 20. století v Rakousku a Čechách. Jde o jednu z postav reprezentující neobaroko jako projev rakouského vlasteneckví, označovaný také jako terezianský sloh. Jednalo se o reminiscenci na dobu císařovny Marie Terezie, jež obhájila a poslila rakouskou říši. Realizace Fridricha Ohmanna jsou v Praze, kde pedagogicky působil a jeho nejznámější dílo je dostavba vídeňského Burgu v duchu neobaroka. Ohmannovo stylové pojednání bylo exkluzivní a hlavně reprezentující zbohatlé měšťanstvo. Veřejné budovy, např. pražské Kasino, později zbourané, bylo patřičně přezdobené a divák si vzpomene na literárně zvěčněné neobarokní interiéry prosycené vůní pačuli s paravany a na nich přehozené spodničky. Záslužná byla činnost architekta v dokumentaci barokních staveb a tak zachycení vzhledu staré Prahy.

Výstava vznikla na půdě Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze a veřejnost ji poprvé viděla v Galerii UM VŠUP. Část vystavené dokumentace pochází z knihovny Moravské galerie a brněnská instituce promptně reagovala na nabídku přenesení výstavy do Brna. Na doplnění uvedme, že místo výstavy – Pražákův palác projektoval autor vídeňského parlamentu Theophil Hansen a střed města je protkán stavbami dalších velkých osobností, architektů vytvářejících tvář Vídne, Rakouska a střední Evropy. Je otázka, zda se někdy dočkáme v brněnských výstavních institucích výstavy, hodnotící úlohu těchto architektů v budování Brna.

/V/

Dubnoví jubilanti

V předešlém měsíci oslavili svá životní jubilea ss. Jaroslava GARECOVÁ (81), Jaroslav PELÍŠEK (82) – oba ZO 2901.

1. 4. Ing. Adolf GRMELA, 80 let, MO 1101, Jaroslav BABUNĚK, 92 let, ZO 0600, David PÍCHAL, 37 let, ZO 0502, Miroslav BUCHTA, 63 let, ZO 2602
2. 4. Anna ŠTOURAČOVÁ, 93 let, ZO 2708
3. 4. Marta UGWITZOVÁ, 82 let, ZO 0502, Antonín ŠOPÍK, 81 let, ZO 1508, Otto HOLÁTKO, 89 let, ZO 1505
4. 4. Jiří DOHNAL, 71 let, předseda MěRK
5. 4. Ivan KAŠPAR, 70 let, MO 1401
6. 4. Jiří KOPECKÝ, 90 let, ZO 2710, PhDr. Viktor JEVSEJENKO, 59 let, člen MěV
7. 4. Marta VALENTOVÁ, 83 let, ZO 1511, Jan KNAP, 78 let, ZO 2710
9. 4. Božena GEBAUEROVÁ, 85 let, ZO 0419, Aleš RŮČKA, 60 let, ZO 3023, člen MěV
12. 4. Božena NAHODILOVÁ, 88 let, LKŽ, Libuše ZŘIDKAVESELÁ, 82 let, ZO 2708, Stanislav ZAPLETAL, 63 let, ZO 2901
14. 4. Vlasta KLÍMOVÁ, 89 let, ZO 1511
15. 4. František ULBRICH, 79 let, ZO 3002, Jarmila OŽANOVÁ, 71 let, ZO 1901
16. 4. Jitka STEJSKALOVÁ, 63 let, ZO 1511, Libuše HAGAROVÁ, 63 let, ZO 2901, Dalibor VONDRA, 78 let, ZO 2703
21. 4. Jan VOTOUPAL, 57 let, ZO 0507
22. 4. František NOVOTNÝ, 86 let, ZO 2901, Milan DONNERT, 67 let, ZO 1505, Aleš NOVÁK, 51 let, ZO 0502
23. 4. Jiřina OBROVÁ, 59 let, ZO 1511
24. 4. Jaroslav BÍNOVEC, 87 let, ZO 2703
25. 4. Pavel MÁŠA, 72 let, ZO 3003, Josef JOCH, 63 let, ZO 3035
26. 4. Markéta ROTREKLOVÁ, 79 let, ZO 0428, Jaroslava KOTAČKOVÁ, 72 let, ZO 3003
28. 4. Josef ONDRA, 84 let, ZO 3003, František DOHNAL, 85 let, správce MěV
29. 4. Anna SATRAPOVÁ, 79 let, ZO 2708, Tatána STEJSKALOVÁ, 88 let, ZO 2708, Karel ŠOTT, 93 let, ZO 2901, Emil VÍTEK, 56 let, člen MěV, předs. MÍV, ZO 0313
30. 4. Věra PIÁLKOVÁ, 85 let, ZO 2703

Oslavencům děkují za práci pro stranu a společnost a zároveň blaho-přejí ZO (MO) MěV KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO.

did

Opustili nás...

V posledním období nás ve věku 81 let navždy opustil soudruh plk. v. v. Ing. Hynek Hofman. Dlouhých 18 let působil Jako předseda ZO KSČM 2602.

Navždy jsme se rozloučili také se soudruhem doc. PhDr. Milanem Bartošem, CSc., členem ZO 2101.

Naše řady ve věku nedožitých 65 let náhle opustil také soudruh RSDr. Josef Jančara – bývalý předseda OV KSČM Břeclav.

Čest jejich památce!

Výbor národní kultury - odbočka Brno zve na zájezdy do Olomouce

VE ČTVRTEK 8. V. 2014 – na Mezinárodní den památek Za historií a na Svatý Kopeček za Jiřím Wolkerem.

- Vlastivědné muzeum v Olomouci (volný vstup).
- Procházka městem za památkami.
- Svatý Kopeček bazilikou Navštívení Panny Marie (volný vstup).
- Wolkerův kříž (nechali jej postavit prarodiče básníka k výročí jeho narození).
- Dům na krásné vyhlídce – Wolkerova vila, kde bydlela básníkova babička a kde básník pobýval, na domě jeho busta.

Odjezd od Janáčkova divadla – restaurace Bohéma 9,¹⁵ hodin. **Návrat** k restauraci Bohéma do 18 hodin.

Cena 230 Kč.

V SOBOTU 7. VI. 2014

Za parky, za Karlem Svolinským a do ZOO za netopýry a žraloky

- Olomouc procházka kvetoucími parky a Rosáriem.
- Centrem se Svolinského orlojem ve stylu socialistického realizmu dnes zpochybněným, ve skutečnosti se jedná o mánesovsko-alšovskou výtvarnou tradici.
- Svatý kopeček, kde se Karel Svolinský narodil.
- ZOO s rozhlednou a obří voliérou dravců, pavilonem šelem, pavilonem žiraf se žirafami Rothschildovými, jihoamerickým pavilonem, netopýřím pavilonem, kde netopýři volně poletují, průchozím výběhem pro makaky, kolekcí akvárií a terárií z nichž největší s objemem 42000 l chová žraloky.

Vstupné: dospělí 110 Kč, děti od 3 do 15 let, studenti, důchodci 70 Kč

Odjezd od Janáčkova divadla - Bohemy v 9,¹⁵ hodin. **Návrat** tamtéž do 19 hodin.

Cena 230 Kč

Přihlášky na oba zájezdy přijímají:

LKŽ Dobromysl, Křenová 67, 2. poschodí, každé úterý 14-16 hod. – Jana Urbánková.
Svaz důchodců ČR - MO Brno, Běhounská 17, pondělí 10-12 h. – ing. Leichmannová

Univerzitní kampus se rozrůstá

Masarykova univerzita (MU) otevřela ve svém kampusu v Brně-Bohunicích další čtyři pavilony pro biologické obory. Od jarního semestru slouží studentům a vědcům biologických oborů Přírodovědecké fakulty MU.

Špičkové Centrum experimentální, systematické a ekologické biologie (CESEB) univerzita postavila a vybavila za 783 milionů Kč z evropských fondů. Dostavbou pavilonů pro biologické obory se univerzitní městečko stává plně funkční k propojení lékařských a přírodovědných oborů i zvýšení kvality výuky. Nové pavilony bude využívat na 1000 studentů bakalářských, magisterských a doktorských programů a více než 250 stálých zaměstnanců těchto Ústavu experimentální biologie a Ústavu botaniky a zoologie, které dosud sídlily nevyhovujících provizoriích.

Laboratoře a učebny jsou vybaveny více než 80 moderními mikroskopy a velkými demonstračními mikroskopy. Absolventi budou schopni ihned po nastupu do praxe pracovat na zařízeních, která jsou aktuálně využívána ve vědě a výzkumu ve světě.

(vz)